

Kysuckí hasiči prišli neskôr

Luboš Kostelanský © Perex, a.s.

KYSUCKÉ NOVÉ MESTO – Zásah hasičov pri požiari v Kysuckom Novom Meste nemusel byť taký bezchybný, ako to sami tvrdia. Denníku Pravda sa podarilo spochybniť ich oficiálnu správu o požiari.

V piatok 3. augusta v ubytovni pre neplatičov na Rudinskej ceste uhorelo deväť ľudí, dvaja sú stále nezvestní. Ostatní nájomníci, ktorí si svoj život zachránili skokom z horiacich drevených unimobuniek, obvinili bezprostredne po požiari hasičov z neskorého príchodu. O ich nepriemeranom zásahu sú presvedčení stále, svoje tvrdenia však nevedia doložiť nijakým konkrétnym dôkazom.

Tragédiu kysuckej ubytovne sledovalo množstvo ďalších ľudí, zväčša obyvatelia okolitých bytoviek. Jeden z nich pribehol požiari du-

„**Sú tam určité disproporcie v časoch prjazdu vozidiel**“

Pavol Beniač, hovorca Krajského riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Žiline

chaprítomne natočil na svoju videokameru. Záznam jasne ukazuje, že hasiči nekonalí tak, ako to tvrdí ich správa.

Krajský hovorca hasičov Pavol Beniač predložil novinárom priamo na dohasínajúcom požiarisku časový harmonogram zásahu svojich kolegov. „Nie je pravda, že naša reakcia nebola primeraná,“ obhajoval vtedy ich prácu.

Beniač tvrdil, že prvé auto prišlo na miesto požiaru dve minúty po druhej hodine, ďalšie dve autá z hasičskej stani-

ce v Kysuckom Novom Meste ho mali nasledovať s minútovým a dvojminútovým oneskorením.

Z videozáznamu vyplýva, že prví hasiči mohli byť na mieste požiaru najskôr tri minúty po druhej, teda o minútu neskôr, ako hovorí ich správa, s najväčšou pravdepodobnosťou im to však trvalo ešte dlhšie. Zábery ďalej hovoria, že na svojich kolegov musela posádka prvého auta čakať nie minútu, ale najmenej štyri a pol minúty. Tretie auto malo tiež určite viac ako iba minútové meškanie.

Mylnosť oficiálnej správy o požiari boli predstavitelia Krajského riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Žiline ochotní pripustiť až po tom, čo na vlastné oči zhládli videozáznam. „Sú tam určité disproporcie v časoch prjazdu vozidiel,“ priznal včera Beniač.

Podľa hovorca bude možné preveriť celý zásah až po tom, čo sa jeho veliteľ vráti z dovolenky. „Musíme si to zosúladiť a pozrieť sa, kde bola chyba. Potom vydáme oficiálne stanovisko,“ prisľúbil Beniač.

Podľa hasiča z Martina a zároveň požiarneho technika Jaroslava Zigu rozhoduje pri požiaroch unimobuniek každá minúta. Zigo z vlastných skúseností hovorí, že takýto požiar je veľmi dobre hasiteľný, pokiaľ ho zbadáte v prvom štádiu. Neskôr hasičom v podstate neostáva nič iné, len ochladzovať susedné budovy, aby sa nechytily aj tie.

Pomerne veľké časové rozdiely medzi prjazdom jednotlivých áut by sa podľa Zigu mohli dať zdôvodniť tým, že na rozdiel od moderného Renault Midlander, ktoré prišlo na miesto požiaru prvé, sú zvyšné dve Tatry (T815

a T148) zastarané a pomalé. Veliteľ zásahu si navyše podľa neho nemusel v chaose, ktorý tam vládol, presne zapamätať všetky podrobnosti.

Kedy presne požiar unimobuniek vznikol, ukáza až výsledky vyšetrovania. Hasiči v Kysuckom Novom Meste sa o ňom dozvedeli dve minúty pred druhou hodinou. S prvým vozidlom prišla na miesto požiaru iba dvočlenná posádka, čo je podľa Zigu málo na to, aby mohli začať prieskum. „Veliteľ nemôže robiť prieskum sám, vždy tam musia ísť dvaja, pričom jeden ich musí istíť zozadu,“ vysvetlil predpisy Zigo.

Požiar kysuckých unimobuniek hasilo nakoniec dokoopy sedem hasičských áut. Štyri autá z Čadce a Žiliny prišli na Rudinskú cestu zhruba o pol tretej, posledné dokonca ešte o jedenásť minút neskôr.

Ubytovňu búrajú, už tento rok by ju mala nahradiť nová

ŽILINA (SITA) – V Kysuckom Novom Meste začali tento týždeň búrať zhorené unimobunky. Podľa primátora Jána Hartela by práce mali trvať približne dva týždne, vykonáva ich domáca firma Palas, ktorá vyhrala výberové konanie.

Už tento rok by sa na mieste zhoreniska mohlo začať s výstavbou novej murovanej bytovky nižšieho štandardu pre ľudí, ktorých požiar pripravil o strechu nad hlavou, povedal primátor. Pôjde o investíciu minimálne 12 miliónov korún. Dovtedy bude približne 60 ľudí v šiestich jednoizbových bytoch alebo v budove bývalých detských jasí. Mesto im pomáha aj finančne, sumou 60 korún na osobu a deň, až kým nedostanú sociálne dávky. Ide väčšinou o neplatičov, ktorí mali byť vysťahovaní, mesto im však dá novú šancu.

Mladí ľudia sú ochotní pomáhať aj zadarmo

Pavol Machovič © Perex, a.s.

DECHTICE – Mladí ľudia sú ochotní napriek lákavým ponukám platených brigád robiť cez prázdniny aj zadarmo. Pri záchrane ruín Kostola a Kláštora sv. Kataríny pri Dechticiach sa ich za dvanásť rokov vystriedalo približne tisíc. Odmenou im je len dobrý pocit z práce, ktorá po nich zostala.

Dlhoročný organizátor prác na Katarínke Peter Herceg priznáva, že konkurencia platených brigád je silná. Ak sa však projekt pred letom spropaguje, vždy sa nájde dostatok nadšených ľudí. „Keď sme začínali, bolo to niečo nové, atraktívne, reakcie v podobe množstva prihlásených boli veľmi slušné. Pred desiatimi rokmi sme museli dokonca robiť výber,“ spomína na začiatky. Dnes je situácia trochu iná, napriek tomu dokážu mladí ľudia zaplniť jeden týždňový a štyri dvojtýždňové prázdninové turnusy na Katarínke.

„Brigáda za peniaze je veľké lákadlo, ale každý máme svoje priority. V mojom prípade peniaze prioritou nie sú,“ tvrdí 19-ročná Lucia Kralovičová z Abraháma. Na Katarínke je už tretie leto, páči sa jej nielen myšlienka záchranu kultúrneho dedičstva, ale aj spoločnosť ďalších mladých ľudí. Záchrana kostola a kláštora priviedla k Dehticiam aj študentku Anabelu Obyšovskú z Košíc. Aj keď pracuje s maltou a kameňmi, hovorí, že to nie je náročná práca. Nesúhlasí však s tvrdením, že robí zadarmo. „Odmenou je to, že môžeme byť spolu,“ dodáva. Súčasťou dvojtýždňového pobytu na Katarínke je aj život

Zrúcanina kláštora ukrytá v lese medzi obcami Dechtice a Naháč v okrese Trnava aj napriek svojmu stavu láka turistov.

v „ráde svätej Kataríny“ bez technických vymožeností súčasnosti.

Na lešení pri obnovovaní jedného z kamenných oblúkov počul aj češtinu. Martin Perlík z Prahy si každoročne berie dovolenku a zúčastňuje sa na dobrovoľníckych aktivitách. V tomto roku prvýkrát skúsil Slovensko a podľa vlastných slov neľutuje. Dovoľenku v práci si kvôli Katarínke berie aj Martin Malík. „Zarobiť by som si mohol hocikde, to dnes nie je problém. Ale takéto úžasné spoločenstvo, z ktorého vzniká množstvo priateľstiev, to inde len tak ľahko nenájdeme,“ hovorí s nadšením

Martin, ktorý je na Katarínke už šiesty raz.

Podľa Petra Hercega sa určite aj v budúcnosti nájde dosť ľudí, ktorí nebudú váhať obetovať svoj čas a prácu v prospech dobrej veci. „Ten pocit, že je za vami kus zmysluplné práce na dobrej veci a navyše odmena v podobe strávenia času v partii podobne zmyslajúcich ľudí – to sa často nedá vyvážiť peniazmi,“ skonštatoval. Herceg si všimol aj zaujímavý trend – návrat tých, ktorí na Katarínke pracovali v deväťdesiatych rokoch. Dnes už prichádzajú aj so svojimi deťmi, organizátori pre nich pripravujú špeciálny turnus.

Lucia Kralovičová z Abraháma pri Galante a Martin Perlík z Prahy považujú dobrovoľnícku prácu bez nároku na plat za úplnú samozrejmosť.

FOTO PRAVDA: PAVOL MACHOVIČ (2)

Katarínka nie je jediným dobrovoľníckym projektom tohto druhu na Slovensku. V Kláštorsku v Slovenskom raji mladí pod vedením ar-

cheológa Michala Slivku pracujú už dve desaťročia, ďalšie projekty bežia v Sedliackej Dubovej na Orave, dobrovoľníci pracujú aj na hradoch

Lietava, Uhrovec, Hrušov, Oponice, Čabraď, práce sa rozbiehajú aj na Dobrej Vode, Čiernom hrade či Šárove.

Katarínka – kláštor ukrytý v lese

Kláštor svätej Kataríny Alexandrijskej bol založený v roku 1618 a patrila františkánskej rade. V roku 1786 bol kláštor dekrétom cisára Jozefa II. zrušený. Mnísi ho museli opustiť, kláštor sa postupne začal meniť na ruiny. Zrúcanina je ukrytá v lese medzi obcami Dehtice a Naháč v okrese Trnava.

V roku 1994 prišiel študent Peter Herceg s myšlienkou záchranu ruín pred definitívnym zánikom. O rok neskôr zorganizoval pr-

vý tábor, v ktorom sa v dvoch turnusoch zúčastnilo 70 ľudí. Tí začali s čistením areálu zrúcanín, v ďalších rokoch sa dobrovoľníci pustili aj do spevňovania poškodeného muriva.

Na záchrane Katarínky pracovalo doteraz 920 ľudí, viacerí z nich aj niekoľkokrát. Jedným z cieľov občianskeho združenia Katarínka je získanie zrúcaniny do vlastníctva, čo by otvorilo dvere pre získavanie financií potrebných na záchranné práce. (ma)